

Baba Destek Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Baba Destek Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17150>

Özet

Baba Destek Ölçeği (Fathers' Support Scale), babaların özellikle yüksek stresli ve zorlayıcı durumlarda gösterdiği destekleyici davranışları ve algılanan desteği ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçeğin Türkçe uyarlaması, Turan, Erdoğan ve Ceylan (2019) tarafından özellikle **Neonatal Yoğun Bakım Ünitesi** (NYBÜ) ortamında gerçekleştirilmiştir. Ölçek, ebeveynlerin yaşadığı kritik süreçlerde babaların yaşadığı duygusal, fiziksel ve bilgilendirici desteğin düzeyini belirlemeyi hedeflemektedir. Bu adaptasyon çalışması, ölçeğin Türk kültürü ve sağlık sistemi bağlamında geçerliliğini ve güvenilirliğini test etmiştir.

Anahtar Kelimeler

Baba Desteği, Neonatal yoğun bakım ünitesi, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Uyarlama, Yoğun Bakım Hemşiresi.

Yazarlar

Türkan Turan, Çiğdem Erdoğan, S. Sevgi Ceylan

Amaç

Ölçeğin temel amacı, babaların, özellikle bebeklerinin **Neonatal Yoğun Bakım Ünitesi**'nde (NYBÜ) kaldığı stresli dönemde gösterdikleri destek davranışlarının kapsamı ve yoğunluğunu sistematik olarak ölçmektir. Bu destekleyici davranışların belirlenmesi, hemşirelik ve psikososyal destek hizmetlerinin babalar ve aileleri daha etkin bir şekilde dahil edecek şekilde planlanmasına olanak tanır.

Ölçeğin Türkçe uyarlamasının özel amacı ise, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerinin Türk örnekleminde, özellikle yenidoğan yoğun bakım ortamında çalışan sağlık profesyonelleri ve ebeveynler için geçerli ve güvenilir olup olmadığını tespit etmektir.

Yapı

Baba Destek Ölçeği, genellikle **paternal destek** kavramını ölçmektedir. Bu yapı, babanın eşi ve ailesine sunduğu çok boyutlu desteği kapsar. Bu destek boyutları tipik olarak duygusal destek (endişe ve korkuları giderme), bilgilendirici destek (sağlık süreçleri hakkında bilgi paylaşımı) ve pratik/fiziksel destek (gündelik sorumlulukları üstlenme, hastane ziyaretleri) gibi alt boyutlardan oluşabilir. Ölçek, babanın bu kritik süreçteki aktif katılımı ve eşinin algıladığı destek düzeyini yansıtan bir psikometrik araç olarak işlev görür.

Geçerlik

Turan ve arkadaşları (2019) tarafından yürütülen uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliliği araştırılmıştır. **Geçerlik** çalışmaları, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçladığı teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini gösterir. Çalışma, ölçeğin faktör yapısının Türkçe versiyonunda da korunduğunu ve ilgili kriterlerle anlamlı ilişkiler sergilediğini ortaya koymuştur. Bu, ölçeğin **Neonatal Yoğun Bakım Ünitesi** bağlamında babaların destek düzeyini doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlilik

Uyarlama çalışmasında, Baba Destek Ölçeği'nin iç tutarlılık (içsel güvenirlilik) katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa katsayısı, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü işaret eder. Güvenirlilik analizleri, ölçeğin ölçtüğü kavramda tutarlılık sağladığını ve bu nedenle klinik ve akademik araştırmalarda kullanıma uygun olduğunu göstermektedir. Orijinal kaynaktan spesifik değerler belirtilmemiş olsa da, yayınlanmış uyarlama çalışması bu **güvenirlilik** kanıtlarını içermektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çalışması kapsamında, ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek üzere faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Genellikle **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) veya Keşfedici Faktör Analizi (KFA) uygulanır. Bu analizler, orijinal ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde de benzer şekilde korunduğunu doğrulamaya veya kültürel farklılıklar nedeniyle oluşan yeni faktör yapıları ortaya çıkarmıştır. Bu analizler, ölçeğin teorik yapısının ampirik verilerle uyumunu kanıtlamaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme Ölçeği (Likert Tipi olduğu varsayılmaktadır)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan Versiyon), Orijinal Dil (Bilinmiyor, İngilizce olması muhtemel)

Popülasyon Grubu: Babalar, anneler veya Neonatal Yoğun Bakım Ünitesi'ndeki sağlık profesyonelleri tarafından doldurulabilir.

Yaş Grubu: Yetişkinler (Ebeveynler)

Popülasyon Detayları: Bebekleri Neonatal Yoğun Bakım Ünitesi'nde (NYBÜ) tedavi görmekte olan aileler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim veya Gözlem/Değerlendirme (Çalışmanın bağlamına göre değişebilir).

Anahtar Kelimeler

Paternal Destek, Aile Merkezli Bakım, Yoğun Bakım, Hemşirelik Araştırmalar, **Psikometrik Özellikler, Geçerlik.**

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut Değil

Kurumsal E-posta Adresleri: turkanturan@pau.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazın Adresi: Türkan Turan (Pamukkale Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Denizli, Türkiye)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe adaptasyon çalışması 2019 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı izinleri ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Türkan Turan ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Orijinal ölçeğin telif hakkı sahibinden izin alınması gerekebilir.

Bu ölçek ile ilgili orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [baba-destek-olcegi-fathers-support-scale-toad.pdf](https://doi.org/10.1016/j.iccn.2018.08.007)

Kaynaklar

Turan, T., Erdoğan, Ç., & Ceylan, S. S. (2019). The validity and reliability study of Turkish version of the Fathers' Support Scale: Neonatal intensive care unit. *Intensive and Critical Care Nursing*, 50, 125-130. <https://doi.org/10.1016/j.iccn.2018.08.007>

Makaleye ScienceDirect üzerinden erişim sağlanabilir: [sciencedirect.com](https://www.sciencedirect.com)

Baba Destek Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynak içerikte Baba Destek Ölçeği'nin maddeleri (soru listesi) yayınlanmıştır. Maddelerin tamamı için Turan ve arkadaşları'nın (2019) yayınlanmamış makalesine başvurulması gerekmektedir.